

اصلاح ساختار بودجه

در خواب زمستانی

اصلاحات ساختاری ی بودجه از جمله توصیه‌ها و راهبردهای مهم مورد تأکید مقام معظم رهبری در سال‌های اخیر بوده‌است. سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، فرمان ایشان در رابطه با بودجه سال ۱۳۹۸، بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی و سخنرانی معظم‌له به مناسبت عیدفریان سال ۱۳۹۹، هر کدام به نوعی اهمیت اصلاحات ساختاری بودجه را گوشزد کرده‌است. بر اساس یک گزارش کارشناسی مرکز پژوهش‌ها با وجود تمام این تأکیدات، رویه‌ها و واقعیت‌های نظام بودجه‌ریزی کشور و قوانین بودجه سال‌های اخیر هیچ تناسبی با توصیه‌های ایشان ندارد. حال با گذشت چند سال از تأکیدات مکرر درباره الزام اصلاح ساختار بودجه هنوز خبری از این مهم نیست، الا اینکه صرفاً به این جمله کلیشه‌ای بسنده می‌شود: تمام تلاش خودمان را در مجلس می‌کنیم تا اصلاح ساختار بودجه سالانه عملیاتی شود!

کدام حکمرانی نو؟

رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در هفت توصیه راهبردی به تشریح مؤلفه‌های تحقق حکمرانی نو پرداخته و هدف حکمرانی نو را اصلاح و ارتقای ظرفیت‌های حکمرانی بومی مبتنی بر اقتضائات ارت زشی و ملی با رویکرد مسئله محور، انعطاف‌پذیری و پویایی، دانش‌بنیان و هوشمندسازی و نگاه کارکردی– ساختاری و ابزاری دانسته‌است و از طرفی تأکید کرده که راهبران و متولیان حکمرانی نو باید در ک، شجاعت، عزم، توان و ظرفیت بازنگری در نهادها، ساختارها و فرآیندهای کلان را داشته باشند تا حکمرانی به کار آمدی لازم دست یابد و سرمایه اجتماعی افزایش پیدا کند. اظهارات رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی به عنوان بازوی علمی – مشورتی نهاد قانونگذاری کشور در حالی است که هنوز اصلاح ساختار بودجه در راهروهای مجلس در حال رفت‌ووبر گشت است و معلوم نیست با چه کیفیتی و در چه زمانی به بار خواهد نشست!

چرا فقط انتقاد؟!

مهدی طبعیانی سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با اشاره به وضعیت بازار خودرو و افزایش افسار گسیخته قیمت خودرو در روزهای گذشته به‌خانه ملت گفته‌است: «مسئله اصلی در بازار خودرو صرفاً در تولید و تأمین نیست. زمانی که بحث واردات خودرو مطرح بود، رقابت هدف این نبود که واردات در تولید اثر بگذارد، پیش‌بینی ما از میزان واردات ۵درصد بازار بود تا تنظیم بازار رخ دهد. متأسفانه سیاست‌های خورجویی به موقع انجام نشد، در قانون بودجه تأکید شده که فروردین‌ماه واردات خودرو انجام شود، اما وزارت صمت تدوین آیین‌نامه را تا اخیر بسیار زیاد ماده کرد و بااعمال نظر و اعمال سلیقه‌هایی که منطبق نداشت این سیاست را اجرایی نکرده سیاست‌ها را طوری اعمال کردند که بعد از گذشت ۳ ماه هنوز حکم بودجه به صورت واردات انجام نشده‌است. عملاً وقتی زمان از اجرای سیاستی می‌گذرد، اثر گذاری نخواهد داشت.»

اظهارات طبعیانی در حالی است که جایگاه نمایندگیی فراتر از گله‌گذاری و انتقاد صرف است و بسا ابزارهایی که قانون‌گذار در اختیاررشان قرار داده‌است باید نسبت به رفع غوغه‌های مردم اقدام کنند و الا انتقاد و تشریح ضعف‌ها به کرات از سوی نجیبگان و صاحب‌نظران مطرح می‌شود.

تکرار پساپیر جام؟

کیوان کاشفی، عضو هیئت رئیسه اتاق ایران در هفتمین دوره همایش ملی تعامل صنعت و دانشگاه که به میزبانی کرمانشاه برگزار شد، از اهمیت عملیاتی شدن تعامل صنعت و دانشگاه برای آینده اقتصاد کشور یاد کرده و گفته‌است: «فشار تحریم‌ها همیشه به این شکل باقی نخواهد ماند و زمانی شاهد باز گشایی درهای کشور خواهیم بود که باید برای آن زمان آماده باشیم.» این عضو اتاق ایران البته به ریشه‌های تحریم اشاره نکرده و گفته‌است در چلچله پساپیر جام که بنیان بر جام مدعی باشدن فشار و هجوم کشورها و شرکتهای ایران بودند چه اتفاق مثبت اساسی صورت گرفت که باز مجدد در انتظار دیگران بنشینم و از ظرفیت‌های داخلی مغفول بمانیم؟

طلبکار شدن مدیران مکتب نئولیبرالیسم در گفت‌وگوی «جوان» با محمدرضا قزایی، پژوهشگر اقتصاد اسلامی

مطالبه‌گری مدیران نئولیبرال ممنوع!

متأسفانه نظام بانکی اصلاح نشده و در جمهوری اسلامی اصلاح نظام بانکی جدی گرفته‌نشده‌است نمی‌شود که در انقلاب اسلامی، نظام پولی، بانکی و اقتصادی استکباری باشد

وضع معیشتی مردم و اقتصاد کشور بار دیگر موضوع مهم پایه‌ریزی عملی «اقتصاد اسلامی» را با تمرکز به سه محور اساسی آن، یعنی «عدالت اقتصادی»، «رفاه عمومی» و «استقلال اقتصادی» یادآوری می‌کند. اما در این مسیر دیدگاه‌های مختلفی وجود دارد؛ از جمله اینکه سال ۵۷ صرفاً انقلاب سیاسی انجام گرفت و کشور نیازمند انقلاب اقتصادی است یا اینکه بر خلاف اندیشه سیاسی حاکم بر جمهوری اسلامی ایران، ساختار اقتصادی در چنبره تفکر نئولیبرالیسم گرفتار شده‌است و جالب آنکه مدبران مرید مکتب نئولیبرالیسم این روزها به جای پاس‌سخگویی در مقام مطالعه‌گری ظاهر شده‌اند! روزنامه «جوان» در این زمینه با محمدرضا قزایی پژوهشگر اقتصاد اسلامی به گفت‌وگو نشست.است.

نظر نمی‌دهم. بنابراین تفکیک امروز نیاز به انقلاب اقتصادی در برهه کنونی وجود دارد و سال ۵۷ انقلاب سیاسی را شاهد بودیم. دقیق نیست؛ زیر انقلاب ۵۷ مردمی و در ابعاد مختلف شکل گرفته‌است و امروز هم به دگردیسی نیاز داریم، اما نمی‌گویم که نیاز به انقلاب داریم، طرف جامعه‌اسلامی بر هم یزید و از ابتدا بخوایم کاری را آغاز کنیم، بلکه سازوکارها و بسترها نیاز کارآمد فعلی است، شامل چه مواردی می‌دانید؟

درخصوص شکل‌گیری انقلاب سیاسی در سال ۵۷ و نیاز مرم به انقلاب اقتصادی، به نظر می‌رسد این موضوع تعبیر دقیقی نباشد، زیرا همنوعدهای بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران و آنچه مردم نارضی از حکومت پهلوی در سال ۵۷ و ماه‌های پیشتر از آن در اعتراضات خود به نحوی بروز می‌دادند، تأکیدکننده‌است. اثر قلمی اماراحل حتی پس از پیروزی انقلاب به رشته تحریر درآمده‌است و صحبت‌های ایشان پیش از پیروزی انقلاب مصادیقی در فساد اقتصادی حاکم بر دستگاه پهلوی را گوشزد می‌کرد، یعنی هنگامی که شخصی به پای می‌خیزد و مصادیقی از فساد اقتصادی را بیان می‌کند و مردم نیز حمایت خود را نسبت به آن اعلام می‌کنند، دیگر نمی‌توان از آن صرفاً به عنوان یک انقلاب سیاسی نام برد، چراکه اساساً در دنیا چیزی تحت عنوان انقلاب سیاسی سوی انقلاب اقتصادی و مانند آن نداریم و این مسئله منحصر به انقلاب اقتصادی نیست، بلکه در ارتباط با انقلاب فرهنگی نیز همین گونه‌است. در سال ۵۷ ابعاد مختلف انقلاب اعم از اقتصادی، فرهنگی و…اتفاق افتاده که در فرمایشات رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی، مکرراً اشاره شده‌است. بنابراین تفکیک انقلاب سیاسی از انقلاب سال ۵۷ و منحصر کردن آن به آنچه انقلاب سیاسی یاد شده، خطاست. انقلاب سال ۵۷ با تمام ویژگی‌های یک انقلاب عمومی و مردمی، یک انقلاب بود، اما اینکه از لحاظ اقتصادی چرا به چنین انقلابی نیاز است، این نیاز را نمی‌توان به سادگی گذشت؛ زیرا به لحاظ اقتصادی به یک پوست‌اندازی و رنسانس نیاز داریم و فقط هم به مسئله اقتصاد بازنمی‌گردد، بلکه در حوزه فرهنگ، سیاست هم همین‌گونه‌است. آیا درگویی سیاسی، گسست نسل‌ها را مشاهده نمی‌کنیم؟ آیا درک جوانان یک درک عمیق است؟ آیا هم‌کنون نیارمند انجام اقداماتی نیستیم؟ آیا آموزش و پرورش و وزارت ارشاد بدون مشکل است؟ آیا وزارتخانه‌های مرتبط با حوزه فرهنگ و آموزش عالی فاقد مشکلند؟ آیا حوزه‌های علمیه در ک کاسل و راحل کافی در مواجهه با این مشکلات را دارا هستند؟ آیا وحدت حوزه و دانشگاه واقعا اتفاق افتاده است؟ آیا پس از گذشت بیش از ۴۰ سال از انقلاب، در علوم مختلف به ویژه علوم انسانی تولیدکننده هستیم؟ آیا در علوم انسانی در حدی که علوم انسانی غربی از سرقتل دروس کنار بگذارد، اتفاق افتاده است؟ یا پذیریم بسیاری از این موارد، مورد پرشش اتفاق نیفتاده‌است.

وحدت حوزه و دانشگاه به معنای گرد آمدن چندین استناد از حوزه و دانشگاه در روز ۲۷آذرماه نیست، بلکه بدین معناست که اگر اقتصاد و کتاب اقتصادی مانند موریسون نوشته می‌شود، باید اقتصادی داشته باشیم که حوزه ما با توجه به مبانی دینی و روایات الگو ساخته شود و به دنیا اعلام کنیم که در اقتصاد اسلامی حرف برای گفتن وجود دارد، در حالی که امروز بانک‌های کشور روال پیش از انقلاب را طی می‌کنند. قطعاً نمی‌توانیم که ساختار اقتصادی را متناسب با نظام سیاسی از جنبه الزامات اقتصادی

آموزش از پایه‌های اصلی فرهنگ و پژوهش تشکیل شده‌است، بنابراین این دگردیسی باید در تمامی ابعاد سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و امثالهم اتفاق افتد.

بر خلاف اندیشه سیاسی حاکم بر جمهوری اسلامی ایران که تأکید مطلق بر «نه شرقی و نه غربی» است، آیا در عرصه اقتصادی هم شاهد چنین تأکیدی هستیم که ساختار اقتصادی را متناسب با نظام سیاسی از جنبه الزامات اقتصادی

لیبرالیسم در ذات خود هیچ گاه با مکتب اسلام کنار نمی‌آید و اگر به آنچه لیبرال‌ها در آزادی‌ها و تعریف حقوق بشر دارند، دقت کنیم یکی از مباحث حقوق بشر مطرح شده آنها بحث همجنس‌بازی است که با مبانی مکتب اسلام ناسازگار است، زیرا قطعاً نمی‌تواند که مکتب روشن را بپذیرد

واقعاً دیدگاه لیبرالیسم داشتند یا قسمتی از آنها یا تأثیرگذاران آنها، به طور مثال مدیر کلان اقتصادی، مدیر میانی و مدیر خرد اقتصادی در کشور وجود دارد، در نهایت هنگامی که آمار دقیقی از مسئولان اقتصادی نداریم، نگوئیم که اکثر آنها دارای نگاه نئولیبرالیسم بودند، اما قابل قبول است که عده‌ای از مسئولان کشور و نظریه‌پردازها و مدیران کلان اقتصادی در چهار دهه انقلاب، دانش آموخته غرب بودند و باید به این نکته توجه کرد کاش در این دانش آموختگی غرب‌نخبه‌ها بودند که بعضاًنخبه‌هم نبودند. در هر صورت نباید بیکان انتقادرا سمت آنها نشانه گرفت و باید مدیران بالاتر در قوای سه‌گانه که آنها را به کار گرفتند، مورد انتقاد قرار داد. اگر وزیری که در یک کشور، دیدگاه و گفتمان لیبرالیسمی تحصیل کرده و از پذیرفته در مجلس به کار گرفته شود و مجلس خطا کند و به آن رأی اعتماد بدهد و در شوه‌ومرج خطایی مبتنی بر معرفی وی صورت گیرد، آیا باید وزیری را بازخواست یا نهاد بالاتر را مؤاخذه کرد؟ چرا پس از انقلاب به چنین انتخاب‌هایی دچار شدیم و چرا نظریات اقتصادی و رشته اقتصاد در کشور ما جدی تلقی نشده‌است؟ چرا در علوم انسانی که رهبر معظم انقلاب بارها سه‌اهمیت آن تأکید فرمودند، حرکت جامع‌الاطراف که تمامی ابعاد را به طور دقیق مشاهده کنیم، صورت نگرفته‌است؟

چرا پژوهشگران زبردستی در این قسمت تربیت نشده‌است؟ چرا اساتید به اندازه کافی در این زمینه به کار گرفته نشدند؟ حتی در اقتصاددانان مسلمان غیرابن‌رایی راه‌اندازی نظام پولی اسلامی و اقتصاد اسلامی مورد توجه قرار نگرفته‌است؟ باید از ظرفیت جهان اسلام در زمینه اقتصاد اسلامی استفاده شود، سازمان کنفرانس اسلامی باید اندیشمندان حوزه اقتصاد اسلامی را در دنیا گرد هم آورده و به آن توجه می‌کرد. در کشور تاچه اندازه به قانون بانکداری بدون ربا که در سال ۱۳۶۲ تدوین و ابلاغ شده، عمل شده‌است؟ در این قسمت کوتاهی‌های بسیاری در زمینه اقتصاد اسلامی و بانکداری اسلامی صورت گرفته‌است. اقتصاد و بانکداری کنونی در کشور از نظر بنده از انقلاب اسلامی عقب‌تر است، چراکه گفتمان جمهوری اسلامی چنین حرفی نیست. ما بانکداری غربی و ربوی را تحت عنوان بانکداری اسلامی در کشور داریم، آیا این بانک اسلامی است؟ اگر اسلامی است چرا بسیاری از مسئولان در حوزه تولید، بانک را مانع تولید می‌دانند؟ آیا بانک‌های ارائه‌کننده تسهیلات قادر به پاسخگویی این پرسش هستند؟

رئیس‌جمهور حتی در زمان حضور در قوه‌قضائیه مانع از تعطیلی کارگاه‌های تولیدی شدند، زیرا در یک دوره هزاران واحد تولیدی از رده خارج به دلیل بدهی‌های بانکی مواجه بودیم، به طوری که کارگر صاحب سرمایه به دلیل اشتباهات محاسباتی و واردات بی‌رویه به معطل می‌ماند که تولید در مقابل جنس خارجی را زمین گیر می‌کنند. در هر صورت دیدگاه‌های نئولیبرالیسمی در بین مسئولان وجود داشته و آنها امروز حق ندارند مطالبه‌گر باشند و باید این به آگاهی مردم برسد و حتماً به بازخوانی نیاز داریم و از این رسانه نیز انتظار می‌رود نظرات لیبرالیستی اقتصادی افرادی که در ۴۰ سال پیش وضعیت اقتصاد و بانک‌های کشور را به‌انحسار رساندند، فرخوان کنیم و به افرادی که امروز پشت ماسک‌های مردم شعار می‌دهیم، سر می‌دهند، گفته شود که با اقتصاد و فرهنگ این کشور چه کردند؟ افرادی که مدعی ظرف‌داری از جوانان هستند و تندروی‌های شدید علیه هم مقائل شده‌اند که اگر اماراحل و رهبر معظم انقلاب در مقابل دیدگاه‌های افراطی این قبیل افراد مقاومت نمی‌کردند، معلوم نبود که چه اتفاقی در انتظار این انقلاب بود. بانک به جای اینکه امروز بازویی برای تولید و زندگی مردم باشد؛ در مقایسه با نظام بانکداری مسیاری از کشورهای اروپا، امریکا فاصله دارد. متأسفانه نظام بانکی اصلاح نشده و در جمهوری اسلامی اصلاح نظام بانکی جدی گرفته نشده‌است، قانون بانکداری و عملیات بانکی بدون ربا به‌نظم ۱۳۶۲ اماراحل اضمشده و اصلاح فرمودند، جدی گرفته نشد و بانک‌ها به رفتار خود ادامه دادند و در اینجا گنگت شمارش از مسئولان (بعضی از آنها فوت نمودند) شدیداً به‌هکابر مردم و نظام مقدس جمهوری اسلامی شدند که این مسئله را جدی نگرفتند. بنابراین پول در جامعه‌ای که بانک متولی جریان پولی در کشور است، مانند خون در رگ جامعه است، اگر در این خصوص سیاست‌های نادرست اتخاذ کنیم، به قول پزشکان جامعه را به سمت کم‌فشاری یا فرشاری جریان خونی کشور (عدم تعادل) سوق می‌دهیم. امروز پول مانند توری (money Hot) پول داغ است و سال‌هاست که دچار این توری هستیم، به طوری که کسی پول را نگه نمی‌دارد و بلافاصله به‌خودرو و مسکن تبدیل می‌کند و در واقع به تقاضای سفته‌بازی در بازارهای اقتصادی دامن می‌زند امیدواریم نثر شرات کشور آزادانه این مباحث را کارشناسی و پژوهشگری کنند بدون اینکه به فردی اهانتی شود و امیدوارم با این روشنگری‌ها مسئولان اقتصادی در آینده دقت قوه مجریه و قوه مقننه بدانند که از سوی مردم رصد می‌شوند و همانطور که ابعاد انقلابی در آنها مستقر و رونق ساخت و ساز و سرمایه‌گذاری در بخش مسکن اقتصادی نیز باید همین‌گونه باشد. نمی‌شود که در انقلاب اسلامی شعار انقلاب ستیزی داده شود، اما نظام پولی، بانکی و اقتصادی استکباری باشد!

طبعاً رهیافت جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر «نه شرقی، نه غربی» درباره همه ساحت‌ها از جمله اقتصاد صدق می‌کند. نفی نظام‌های اقتصادی نئولیبرالیسم و کمونیسم با پشتوانه «نظام اقتصادی اسلام» است، اما این نظام آنطور که باید معرفی و مورد توجه قرار نمی‌گیرد، از این جهت در سلسله مطالبی کتاب «نظری به نظام اقتصادی»، مجموعه یادداشت‌های متفکر شهید استاد مرتضی مطهری را بازخوانی می‌کنیم.

نظر اسلام درباره ثروت

■ آنگاه که می‌خواهیم نظری به نظام اقتصادی اسلام بیفکنیم، اول باید ببینیم نظر اسلام درباره ثروت و مال چیست؟ ممکن است، کسی بپندارد که اسلام اساساً ثروت را مطرود و به‌عنوان یک امر پلید و دوراندختنی می‌شناسد، چیزی که پلید و مطرود و دوراندختنی است، دیگر مقرراتی نمی‌تواند داشته باشد، به عبارت دیگر مکتبی که نظرش درباره یک شیء معین این است که آن چیز دورافکندنی است آن مکتب نمی‌تواند مقرراتی درباره آن چیز داشته باشد و همه مقرراتش این خواهد بود که آن چیز را به وجود نیآورد دست به آن نزند، دست به دست نکند، مصرف نکند؛ همچنانکه درباره مشروب چنین مقرراتی آمده‌است: «لَعَنَ اللهُ بَایعَهُا وَ مُشْتَرِیَها وَ أَكَلَ ثَمْلِها وَ سَاقِیَها وَ شَارِبُها…» جواب این است که اشتباه بزگی است این اشتباه و در اسلام مال و ثروت هیچ وقت تحقیر نشده‌است، نه تولیدش نه مبادله‌اش نه مصرف کردنش، بلکه همه اینها تأکید و توصیه شده و برای آنها شرایط و موازین مقرر شده‌است و هرگز ثروت از نظر اسلام دورافکندنی نیست، بلکه دورافکندش (اسراف، تبذیر تبذیع مال) حرام قطعی است. اشتباه از آنجا ناشی شده که اسلام با هدف قراردادن ثروت با اینکه انسان فدای ثروت شود مخالف و سخت مبارزه کرده‌است؛ به عبارت دیگر پول پرستی را و اینکه انسان برده پول باشد محکوم کرده‌است. آ به عبارت دیگر اینکه انسان پول را به خاطر خود پول و برای ذخیره کردن و اندوختن بخواهد که «الَّذینَ یَکْتُمُونَ الذَّهَبَ وَ الفِضَّةَ وَ لا یُفْشِقُونَهَا فی سَبیلِ اللهِ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلیمٍ – توبه ۳۴) نام این حالت حرص و آرز است یا پول را فقط برای پر کردن شکم و برای عیاشی و بیکاری و ولگردی خواهد که نام آن شهوترانی است. در این حالت پول خواستن توأم است با دانثت، پستی و محو شخصیت انسانی از پول و فقدان هر گونه شخصیت انسانی و شرافت معنوی. نقطه مقابل، این است که انسان پول را به‌عنوان یک وسیله برای فعالیت و عمل و تسهیل و تولید بخواند. در این صورت پول تابع آن هدف کلی است که انسان پول را برای آن هدف می‌خواهد.

کوتاه

آسیب‌شناسی قانون پیش فروش ساختمان

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در راستای رسالت خود در پالایش و بررسی قوانین موجود و شناسایی ضعف‌های قانونی با توجه به تا‌کارآمدی قانون پیش فروش ساختمان بعد از گذشت یک دهه از تصویب آن، طی جلسه‌ای با حضور ذی‌نفعان و ذی‌نفعوان این قانون، شامل نمایندگان وزارت راه و شهرسازی، انبوه‌سازان و سازندگان، اتحادیه مشاوران املاک و کانون سردفتران ایران به تحلیل شرایط پیش فروش ساختمان پرداخت. ایرج رهبر، رئیس انجمن انبوه‌سازان مسکن در این جلسه بیانیه‌ای برای احداث ساختمانی به شکل صحیح، نظاد باید ناظر مقیم باشد، گفت.ناظرین در شرایط فعلی به صورت موردی به بازدید از ساختمان‌ها می‌پردازند که این مدل نظارت دارای اشکال اساسی است.اگر بخوایم به صورت دقیق به موضوع نظارت بر ساخت بریزیم، نیاز است به مواردی که در ارتباط با این موضوع در قانون شامل شناسنامه‌فنی و شناسنامه‌فنی –ملکی آمده‌است، توجه‌شود که البته این مسئله منجر به تعارضاتی می‌شود. ضرورت دارد که از طریق راه‌های مختلف، به فرهنگ‌سازی و آگاهی‌بخشی درباره مسئله پیش فروش ساختمان توجه‌شود.

علی‌قادی‌نماینده وزارت راه و شهرسازی از دفتر اقتصادمسکن این وزارتخانه، در ادامه با بیان اینکه پیش فروش از معدود روش‌های تأمین مالی ساخت و تهیه مسکن است، عنوان کرد: رویکرد قانون پیش فروش ساختمان، توجه به سازوکارهای موجود بوده و بیشتر به دنبال حل مسئله بوده‌است. در حالی که به نظر می‌رسد سازوکارهای دیگری چون لگونی‌گیری از دیگر کشورهای همچون کره جنوبی باید مورد توجه قرار گیرد و از آن‌ها بربردار می‌شود. پیچیدگی فرآیندها دلیل اصلی اجرایی‌نشدن قانون پیش فروش ساختمان بوده‌است، به همین دلیل از پیش فروش بیشتر از تسهیلات استقبال می‌شود.

افشین بیک‌پور، همچنین کارشناس دفتر اقتصاد مسکن وزارت راه و شهرسازی، در این جلسه تصریح کرد: قانون پیش فروش ساختمان بیشتر از جنبه حقوقی نگاهشده‌است، در حالی که باید به همه‌جوانب مرتبط با این امر توجه شود و اینکه رویکرد قانون بیشتر تنبیهی بوده‌است تا تشویقی.

مطفی‌قلی‌خسروی، رئیس اتحادیه مشاورین املاک نیز بیان اینکه نادیده گرفتن حق و حقوق مشاورین املاک باعث شده‌است که قانون پیش فروش ساختمان به درستی و کامل اجرا نشود، توضیح داد: در شهر تهران ۱۲ هزار دفتر مشاور املاک وجود دارد و ۲۲ هزار مشاور در آنها مشغول به کارند که متأسفانه این قانون با نادیده گرفتن حقوق مشاورین املاک اعتقاد داشته که یکی از علل افزایش قیمت مسکن در شهر تهران و دیگر نقاط اقدامات دلالی مشاورین املاک است. کارشناس دفتر مطالعات زیربنایی مرکز پژوهش‌های مجلس در پایان این نشست ضمن جمع‌بندی مباحث با تأکید بر رسالت مرکز پژوهش‌های مجلس برای شنیدن ابعاد مختلف نظرات ذی‌نفعان این قانون، بر توسعه و تعمیم ابزارهای تأمین مالی در ترکیب با مدل پیش فروش جهت توسعه بازار و افزایش نقدشوندگی بازار مسکن و رونق ساخت و ساز و سرمایه‌گذاری در بخش مسکن تأکید کرد. وی همچنین بر تعریف نقش جدید مشاورین املاک خارج از حالت سنتی امروز با خدمات محدود، به کارگزارانی با شرح خدمات گسترده و رفع نیازهای روز بازار نیز از موارد اشاره کرد.